

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | WM: Różne oblicza nowoczesności. Architektura w Gdańsku w XIX wieku, PG_00170240                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Historia sztuki (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2024 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2024/2025                                                                                                                                                                                                            |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | II stopnia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć fakultatywnych<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                                                                                                                                                           |                       |       |
| Rok studiów                              | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski<br>polski                                                                                                                                                                                                     |                       |       |
| Semestr studiów                          | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 2.0                                                                                                                                                                                                                  |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | zaliczenie                                                                                                                                                                                                           |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                           | dr Magdalena Staręga                 |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                           | dr Magdalena Staręga                 |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                                              | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 30.0                                                      | 0.0                                  | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                                                  | 0.0                   | 30    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                                                      | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 30                                                        |                                      | 2.0                    |                                                                                                                                                                                                                      | 20.0                  | 52    |
| Cel przedmiotu                           | Zajęcia poświęcone zagadnieniu budownictwa w długim wieku XIX (1793-1914) w Gdańsku. Studenci dowiedzą się, jak zmieniało się miasto i jego mieszkańcy w epoce industrializacji, a także zapoznają się z determinantami kształtującymi scenę architektoniczną tego czasu. Poznają najważniejszych architektów tu działających i ich realizacje, które zostaną osadzone w kontekście pruskiego, a potem niemieckiego budownictwa epoki. Zajęcia będą odbywać się częściowo w terenie, co da możliwość bardziej szczegółowej analizy wybranych obiektów i omówienia najważniejszych aspektów ich dotyczących. |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |

| Efekty uczenia się przedmiotu | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Sposób weryfikacji i oceny efektu                           |
|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                               | [HISTSZMU2_W01] Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę o specyfice przedmiotowej, terminologii, teorii i metodologii nauk o sztuce                                                                                                                                                                               | [K_W01] Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę o specyfice przedmiotowej, terminologii, teorii i metodologii mającej zastosowanie przy badaniu architektury nowoczesnej                                                                                                                                                    | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                      |
|                               | [HISTSZMU2_W06] Zna i rozumie metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki, w szczególności zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania dzieł sztuki oraz epok artystycznych                                                                                     | [K_W06] Zna i rozumie metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki, w szczególności zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania dzieł architektury doby nowoczesnej na przykładzie Gdańska                                                                                 | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                      |
|                               | [HISTSZMU2_U03] Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii sztuki | [K_U03] Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie badań nad architekturą nowoczesną | [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny                      |
|                               | [HISTSZMU2_W02] Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach nauk o sztuce                                                                                                                                                                                                           | [K_W02] Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w obszarze architektury nowoczesnej miasta doby industrializacji na przykładzie Gdańska                                                                                                                                                                         | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                      |
|                               | [HISTSZMU2_W04] Zna główne kierunki rozwoju i najważniejsze nowe osiągnięcia w zakresie historii sztuki                                                                                                                                                                                                       | [K_W04] Zna główne kierunki rozwoju i najważniejsze realizacje budownictwa gdańskiego doby nowoczesnej                                                                                                                                                                                                                  | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                      |
|                               | [HISTSZMU2_K08] Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi, nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce                                                                                                                    | [K_K08] Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi odnoszącymi się do zagadnień związanych z architekturą i kulturą XIX-wiecznego Gdańska                                                                                                                      | [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta |
|                               | [HISTSZMU2_U05] Posiada umiejętność integrowania wiedzy w zakresie historii sztuki oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych                                                                                                                                                             | [K_U05] Posiada umiejętność integrowania wiedzy w zakresie historii sztuki oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych                                                                                                                                                                               | [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych                |
|                               | [HISTSZMU2_W05] Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze dzieła sztuki                                                                                                                                                                                                                                     | [K_W05] Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze dzieła sztuki, rozumie w jaki sposób kontekst polityczny, gospodarczy i społeczny wpływa na kształt dzieła architektury                                                                                                                                             | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                      |

|                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                         |
|-------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------|
| Treści przedmiotu                                           | <p>1.Wprowadzenie do przedmiotu. Jak badać architekturę XIX wieku</p> <p>2.Kontekst historyczny architektury XIX wieku</p> <p>3.Regulacja prawne i architekci miejscy (dwa zajęcia)</p> <p>4.Licht, von Winter i przemiana Gdańska w miasto nowoczesne</p> <p>5.Architektura sakralna w Gdańsku w XIX wieku</p> <p>6.Przekształcenia obiektów zabytkowych w XIX wieku w Gdańsku</p> <p>7.Defortyfikacja Gdańska</p> <p>8.Inwestycje wojskowe w Gdańsku w XIX wieku</p> <p>9.Budownictwo mieszkalne</p> <p>10.Hala targowa jako przykład architektury użyteczności publicznej z końca XIX wieku</p> <p>11.Powojenna odbudowa architektury XIX wieku</p> <p>12.Pruskość niemieckość gdańskość architektury powstającej w Gdańsku w XIX wieku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                   |                         |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                               | Podstawowa wiedza z zakresu architektury nowoczesnej i warsztatu jej badania.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                         |
| Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Próg zaliczeniowy | Składowa oceny końcowej |
|                                                             | Kolokwium zaliczeniowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 51.0%             | 100.0%                  |
| Zalecana lista lektur                                       | <p>Podstawowa lista lektur</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Krzysztof Rzepa, <i>Metropolii wschodnich prowincji Prus droga do nowoczesności podobieństwa i odrębności</i>, [w:] <i>Między prowincjonalizmem a nowoczesnością: przeobrażenia Gdańska na tle procesów modernizacyjnych wschodnich prowincji Prus w XIX wieku</i> / red. Janusz Dargacz, Tomasz Krzemiński, Gdańsk-Warszawa 2022, s. 10-48</li> <li>Małgorzata Omilanowska, <i>Defortyfikacja Gdańska na tle przekształceń miast niemieckich w XIX wieku</i>, Biuletyn Historii Sztuki, R. 72, nr 3 (2010), s. 293-334</li> <li>Małgorzata Omilanowska, <i>Problematyka identyfikacji narodowej i regionalnej na przykładzie architektury Gdańska lat 1871-1914</i>, [w:] <i>Mecenat artystyczny a oblicze miasta</i>, red. Dariusz Nowacki, Kraków 2008, s. 169-184</li> <li>Małgorzata Omilanowska-Kiljańczyk - Kto zaprojektował ewangelicki kościół w Nowym Porcie, czyli jak powstawały projekty budowli publicznych w Cesarstwie Niemieckim, [w:] <i>Rzeczy piękne. Studia z dziejów historii sztuki, kultury i architektury dedykowane pamięci Doktora Jacka Kriegerseisena</i>, red. Edmund Kizik, Klaudiusz Grabowski, Gdańsk 2024, s. 330-347</li> <li>Magdalena Starega, <i>Architektura w Gdańsku w latach 1793-1814</i>, [w:] <i>Malbork około 1800</i>, Malbork 2024, s. 61-185;</li> <li>Magdalena Starega, <i>Przekształcenia gdańskich obiektów zabytkowych w pierwszej połowie XIX w. w kontekście rodzącej się myśli konserwatorskiej</i>, Porta Aurea. Rocznik Zakładu Historii Sztuki Uniwersytetu Gdańskiego, t. 17 (2018), s. 62-93;</li> <li>Katarzyna Anna Wojtczak, <i>Julius Albert Gottlieb Licht działalność architekta miejskiego na tle przemian Gdańska w drugiej połowie XIX wieku</i> [w:] <i>Nowoczesność w sztuce i myśli o sztuce na Pomorzu od XIX do XXI wieku</i>, red. Jacek Bielak, Józef Tarnowski, Gdańsk 2015, s. 97107</li> <li>Piotr Lorens, <i>Przekształcenia obszaru śródmieścia Gdańska w latach 1793-1945</i> [w:] <i>Gdańsk pomnik historii</i>, cz. 1, Teka Gdańska t. 3, red. Artur Kostarczyk, Gdańsk 1998, s. 2681</li> </ul> |                   |                         |

|                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                         | <p>Uzupełniająca lista lektur</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Jürgen Osterhammel, <i>Historia XIX wieku. Przeobrażenie świata</i>, Poznań 2013 [wybrane fragmenty]</li> <li>• Erich, Keyser, <i>Die Baugeschichte der Stadt Danzig</i>, KölnWien 1972 [fragmenty dot. architektury XIX w.]</li> <li>• Jerzy Stankiewicz, Bohdan Szermer, <i>Gdańsk. Rozwój urbanistyczny i architektoniczny oraz powstanie zespołu Gdańsk Sopot Gdynia</i>, Warszawa 1959 [fragmenty dot. architektury XIX wieku]</li> <li>• Magdalena Starega, <i>Architekt gdański Ernst Schade</i>, Porta Aurea, 2012, vol. 11, s.203-236;</li> <li>• Magdalena Starega, <i>Architektura sakralna w Gdańsku w latach 1815-1871</i>, [w:] <i>Między prowincjonalizmem a nowoczesnością: przeobrażenia Gdańska na tle procesów modernizacyjnych wschodnich prowincji Prus w XIX wieku</i> / red. Janusz Dargacz, Tomasz Krzemiński, Gdańsk-Warszawa 2022, s. 280-297;</li> <li>• Małgorzata Omilanowska, Edmund Kizik, <i>Wędrująca kamienica. Kilka uwag o translokacji i zreplikowaniu kamienicy gotyckiej przy ulicy Chlebnickiej w Gdańsku w świetle dokumentów</i>, Porta Aurea. Rocznik Zakładu Historii Sztuki Uniwersytetu Gdańskiego, t. 10 (2011), s. 80-104;</li> <li>• Małgorzata Omilanowska, <i>Gmach Gdańskiej Biblioteki Miejskiej przy ulicy Wałowej</i>, Porta Aurea, vol. 20, 2021, s. 123-147;</li> <li>• Rafał Makala, <i>Neorenesans północny jako niemiecki styl narodowy na przełomie XIX i XX w.</i> [w:] <i>Recepcja renesansu w XIX i XX wieku. Materiały Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki</i>, Łódź, listopad 2002, red. Małgorzata Wróblewska-Markiewicz, Łódź 2003, s. 307314;</li> <li>• Wiesław Urbański, <i>Architektura mieszczańska śródmieścia Gdańska w kontekście kształtowania się obywatelskich i instytucjonalnych form opieki nad zabytkami</i> [w:] <i>Kamienica w krajach Europy Północnej</i>, red. Maria Jolanta Sołtysik, Gdańsk 2004, s. 283326;</li> <li>• Aurelia Bładowska, <i>Architektura gdańskich szpitali w XIX i na początku XX wieku</i> [w:] <i>O obrazie i przestrzeni: problematyka badań młodych historyków sztuki</i>, red. Katarzyna Wojtczak, Gdańsk 2017, s. 87-104;</li> </ul> |
|                                                                         | Adresy eZasobów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania | <p>Geneza formy klasycystycznego kościoła mennonitów w Gdańsku</p> <p>Zabudowa pasa pofortyfikacyjnego w Gdańsku</p> <p>Formy ochrony zabytków w Gdańsku w XIX wieku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.